

Tema Kommunikation: Kommunikationsøvelser

Formålet med at arbejde med kommunikation og samarbejde er, at eleverne opnår kendskab til og erfaring med forskellige kommunikationsformer og måder at samarbejde på.

Det er vigtigt, at teorien afprøves i praksis via øvelser, opgaver og rollespil, så eleverne kan forstå, hvorledes kommunikation og samarbejde fungerer i det virkelige liv.

Der kan med fordel tages udgangspunkt i elevernes aktuelle situation i skole, hjemme, blandt kammeraterne, i foreninger eller på evt. arbejde, men man kan også – måske senere i forløbet – inddrage elevernes fremtidige job/praktikplads.

Kommunikation

En teoretisk gennemgang kunne tage udgangspunkt i

Petersen, Asger: *Fra jeg til vi - om samarbejde og kommunikation*. Gyldendal Uddannelse, 2002.
Emnerne kunne være:

Samarbejde – hvorfor?

Personlighedens jeg-tilstande

Transaktionsanalyse

Holdninger og holdningsændringer

Hvad kan du gøre?

I bogen er der forslag til opgaver, der passer til de enkelte områder.

Under afsnittet om personlighedens jeg-tilstande er der en test, som det kan anbefales, at eleverne laver. Få evt. eleverne til at kommentere og begrunde, om de mener, at testens resultater passer.

Forløbet kan suppleres med videoen ”Sig det uden omsvøb” (John Cleese, 27 min.).

Et supplement til ovennævnte teoretiske udgangspunkt findes i

Kromann, Lisbeth & Bodil Nørgaard: *Ind i psykologien, bind 1. Menneskets personlige udvikling*. Gyldendal Uddannelse, 2000

afsnit 2 ”Kommunikation, krop og sprog” under ”Transaktionsanalyse”. Der er også et par opgaver, som med fordel kan anvendes.

Yderligere aktiviteter kunne være rollespil og andre opgaver, se nedenfor.

Eksempler på opgaver:

1. Opgave om jeg-tilstande

2. Rollespil (et eksempel på en dårlig kommunikation og et eksempel på, hvordan samtalen kunne få et godt udfald)

1. Eksempel på opgave om jeg-tilstande

Afgør, hvilke jeg-tilstande, der bliver talt fra og til i nedennævnte dialoger.

Følgende dialog finder sted mellem mor og barn:

A: Moar, jeg har slået mit ben!
B: Nååh, nu skal jeg nok komme med et plaster.

Følgende dialog finder sted mellem to elever:

A: Er spisebrikvarteret forbi?
B: Nej, først om tre minutter.

Følgende dialog finder sted mellem to veninder:

A: Ih, skal vi ikke gå i byen i aften og finde en fyr?
B: Jo, det var en smadder god idé.

Følgende dialog finder sted mellem ægteparret:

A: Se så at få ryddet op ude i haven!
B: Ja, det skal jeg nok gøre.

Følgende dialog finder sted mellem to elever:

A: Skal vi ikke pjække fra de sidste to timer i morgen?
B: Jo, det er en rigtig god idé.

Et andet svar:

A: Skal vi ikke pjække fra de to sidste timer i morgen?
B: Nej, det er vigtigt at møde op til alle timerne og være aktiv.

Lav selv tre situationer og lad dine holdkammerater sætte jeg-dele på.

2. Eksempel på opgave til rollespil

I grupper på to til fire elever skal I "forfatte" et rollespil.

Rollespillet falder i to dele.

I det første rollespil går kommunikationen galt, og budskabet går ikke igennem til modtageren.

I det andet rollespil viser I, hvordan kommunikationen skulle have været. I forklarer også, hvordan det kan være, at det lykkes denne gang i modsætning til første gang.

Brug begreberne fra transaktionsanalysen.